

beskednere Satser. Nej, som Satserne nu er, og alt taget tilsammen, maa den nødvendigvis give sig Udtryk i Varepriserne og kommer saaledes her til paa afgørende Maade at hæmme Prisfaldet. Der bliver ogsaa mindre Midler tilovers til Anskaffelse af moderne Maskiner, til tekniske Forbedringer af forskellig Art, til nye Metoders Indførelse o. s. v. Atter her gælder det ligesom om Taksterne, at medens de højere Satser kunde have nogen Berettigelse i den lave Kronens Tid, er de, som det nu ligger, en økonomisk Anomali, et betydeligt Pres paa vort Erhvervsliv, en betydelig Hemning af vor Konkurrencedygtighed.

Det maa altsaa være et Hovedkrav, at der her tilstræbes en saa stor Nedsættelse som muligt. Den højtærede Finansminister har jo været af en anden Mening; han har ved det Formue- og Indkomstskattelovforslag, han har forelagt, ikke tilstræbt nogen Nedsættelse, men derimod en betydelig Forøgelse med ca. 10 Mill. Kr. Det er efter vor Overbevisning at gaa i en stik forkert Retning. Det er ikke Forhøjelser, der her bør være Tale om, men det er væsentlige Nedsættelser.

Hvad Kommunernes Skattebyrde angaar, er den ikke mindre tyngende end Statens, i adskillige Tilfælde endda væsentligt tungere. Foruden Indkomstskatten kommer her de faste Ejendommens Beskatning til, og for Amtskommunerne er dette det afgørende Moment. Beskatningen af faste Ejendomme til Staten er kun lille i Sammenligning med den mægtige Højde, som Beskatningen af de faste Ejendomme er naaet op til i Amtskommunerne og ogsaa for en stor Del i Sognekommunerne. Ganske særlig trykkende er dette Forhold for Landbruget, som lider lige saa meget under Erhvervs-krisen som noget andet Erhverv, og som ikke har nogen at vælte Skatterne over paa, fordi det maa nøjes med Verdensmarkedets Priser. Nægtes kan det vel ikke, at Kommunerne, navnlig Købstadkommunerne — jeg vil heller ingenlunde fritage Sogne- og Amtskommunerne —, for en ikke ringe Del selv har været ude om de vanskelige Forhold, i hvilke de er, men det maa ikke glemmes, at langt den største Del af deres Udgifter er dem paalagt ved Statens Lovgivning lige fra Aldersrenten og nedefter. Det er derfor givet, at skal de kommunale Skatter og Takster noget væsentligt ned, maa Staten hjælpe til, for det første ved at henvise hidtidige Statsindtægter til Kommunerne — vi har her nævnt som Eksempel de halvsyvende Millioner Kroner, som Bilomsætningskatten indbringer, og som

vi ønsker overført til Kommunerne. Denne Afgift blev jo efter det forrige Ministeriums Forslag paalagt med det Formaal at bidrage til ekstraordinære Afdrag paa Statsgælden, og dette Formaal er det endnu af den største Vigtighed at have for Øje. Ved de Udgiftsreduktioner, som maa foretages, er det imidlertid ogsaa en af de Ting, man maa have for Øje, at de kan blive saa store, at man kan overføre denne Skat til Kommunerne og dog samtidig præstere et omtrent lige saa stort Beløb til ekstraordinære Afdrag paa Statsgælden. Det drejer sig her om en Byrde for Kommunerne, særlig for Amtskommunerne, som er af ganske overordentlig tyngende Art, nemlig Byrden til Vejvæsenet, hvor netop Automobilerne, ganske særlig Last- og Ruteautomobilerne, spiller en saa fremtrædende Rolle. Det er derfor ganske naturligt, at de Bilafgifter, vi har, i størst muligt Omfang kommer Kommunerne til gode. Det er een Vej, der kan gaas. Andre Veje betegnes ved, at Staten kan overtage visse kommunale Udgifter og muligt lette enkelte Refusioner. Det vil ogsaa være i høj Grad ønskeligt, at Kommunerne, som nu finansielt er bundne paa Hænder og Fødder, faar en større Dispositionsfrihed. Dette vil i ganske anden Grad end nu gøre, at der kommer til at hvile et moralsk Pres paa dem med Hensyn til at lette de kommunale Byrder, de kommunale Skatter og Takster. Dette Pres er ikke saa stærkt nu, hvor man i saa ganske overvejende Grad kan skyde sig ind under, at det er Staten, som paalægger Udgifterne. Men gives der større Dispositionsfrihed, og giver man dem en Margin at arbejde med, saa vil denne Frihed, haaber og tror jeg, efter alle de bitre Erfaringer, der er gjort, og efter det stærke Pres, som den nuværende Krisetid lægger paa alle, blive benyttet til Skattnedsættelser og til Nedsættelse af saadanne Takster, der særlig tynger Erhvervslivet. Vejen til at gennemføre dette gaar selvfølgelig gennem Besparelser. Den Balance, der er vundet, maa ikke paa nogen Maade bringes i Fare igen; vi kan ikke nedsætte Takster og Skatter og Afgifter, naar dette skal udsætte os for, at der paa ny kommer Under-skud paa vort Statsbudget.

Ved de Reduktioner, der er Tale om i det Forslag til Beslutning, som vi har indbragt, er det bestandig underforstaaet, at det maa være Reduktioner, der muliggør saavel Bevarelse af Balancen som en væsentlig Nedgang i Takster og Skatter. De stedfundne Besparelser, de automatiske Besparelser, der er en Følge af Konjunktur-